1848. **No. 56.**

DRENTSCHE COURANT.

Vrijdag, den 14 Julij.

De Betaalmeester in het Arrondissement Assen maakt aan de belanghebbenden bekend, dat gedurende deze maand en de maanden Augustus en September 1848 worden uitbetaald de **Pensioenen** ten laste van den Staat over de tweede drie maanden dezes jaars.

Assen, den 6 *Julij* 1848. H. J. OOSTING.

Nederland.

't Nederlandsch Onderwijzersgenootschap zal, onder voorzitting van prof. *Hofstede de Groot*, 10 Aug. e.k. zijne 5de algemeene vergadering houden te Utrecht. Er zal gehandeld worden over het *al* dan *niet* bestaan van achteruitgang in de zedelijke en godsdienstige strekking van 't onderwijs, en dus in deszelfs toepassing en vruchtbaarheid ter vorming van geest en hart; over den invloed, dien 't verbeterd onderwijs in Nederland, en bijzonder de toepassing der wet van 1806, gehad heeft op dat in andere landen; over de middelen om de herdenking van den Munsterschen vrede met een schoolfeest te verbinden; over hetgeen ook de onderwijzers hiertelande zouden kunnen doen tot stuiting der toenemende armoede, enz.

In de zitting der Staten van Z.Holland de geboorteacten der HH. *Thorbecke* en *Timmers Verhoeven* ter tafel gebragt zijnde, is gebleken dat de eerste in 1798, de andere in 1802 geboren is. Prof. *Thorbecke* zal dus met October in de Tweede Kamer zitting nemen.

Den 10 kwam te Vlaardingen de 5de jager met 234 ton haring; de berigten omtrent de visscherij zijn thans weer niet zeer gunstig, zijnde deze aanbrengst de geheele vangst van ruim 70 schepen gedurende meer dan eene week.

Mejufvrouw *N. J. C. Bachiene*, geboren *Haselhoff*, te Eelde (Drenthe), heeft bij adres van de Tweede Kamer eene gratificatie verzocht, daar zij in 74 jarigen ouderdom eene gevaarlijke operatie had ondergaan, waarvan de kosten te groot waren om ze uit hare gewone inkomsten te bestrijden. De Kamer is daaromtrent overgegaan tot de orde van den dag, zulke gratificatien buiten haar werkkring gelegen achtende.

In de zitting der Staten van Groningen van den 7, is ter tafel gebragt en voor notificatie aangenomen een adres der HH. *van Holthe tot Echten c.s.*, houdende verzoek om medewerking der vergadering op de door hen aangevraagde concessie tot verbetering der Hoogeveensche vaart en verbinding der Drentsche Hoofdvaart met de wateren van Groningen.

De Staten van Overijssel hebben herkozen de aftredende leden der Tweede Kamer *Cost Jordens* en *Storm van 's Gravesande*.

In de zitting der Tweede Kamer van 5 Julij, is door eene daartoe benoemde commissie rapport gedaan over de regeringsverslagen nopens den staat der hooge, middelbare en lagere scholen over 1845 en 1846. Na 't koninklijk besluit van 23 Mei 1845 en het daarbij ingestelde staatsexamen voor de toelating tot 't akademisch onderwijs vermeld te hebben, zegt dat rapport:

Het heeft ongelukkigerwijze nimmer tot de zeldzaamheden behoord, dat jongelieden van den besten aanleg, voor hunne komst aan de hoogeschool toegerust met eene ruime mate van verkregene kennis, dien aanleg en die kennis aan de academie verwaarloozen, in stede van vooruittestreven op het veld der wetenschap, een achterwaartschen gang namen; noch ook dat zulken, wanneer zij dan eenige jaren der academie tot last en hindernis hadden gestrekt, nogthans eindelijk, na het doorworstelen der gevorderde examina, met doctoralen rang in de maatschappij terugkeerden, en daar dan wel eens verdienstelijke mannen in den weg stonden. Dit gevaar, deze verkeerdheid zal een voor de komst tot de hoogeschool afgelegd examen, hoe gestreng ook, niet opheffen noch te keer gaan. En uit dat oogpunt beschouwd, schijnt de maatregel bij het vaak gedacht besluit genomen, slechts een halve maatregel, [illegible] legen, [illegible] behoort hij door eenen anderen te worden gevolgd en bekroond, waarbij van hen, die de academie verlaten hebben, al is het met eenen dubbelen doctorshoed versierd, nog, vóór hunne toelating tot het practische leven, een even gestreng, en van de academie even onafhankelijk examen gevorderd worde.

Ook behandelde de commissie de vraag, of het niet „wenschelijk is, zoo niet twee, althans ééne der drie hoogescholen opteheffen. Verschillend waren hierover de meeningen. „Van de eene zijde — zegt het rapport der commissie — werd beweerd, dat er aan drie academien in een land zoo klein in omvang als het onze, volstrekt geen behoefte is: dat de drie academien, te zamen thans niet veel meer dan duizend studenten tellende, in aanmerking daarvan zeer wel tot eene enkele zouden kunnen worden ineengesmolten; dat dan aan die ééne academie op grootere schaal, onbekrompen, en dan nog met geringere kosten dan thans worden besteed, kon worden voorzien in al wat, naar den eisch des tijds, en het hooge standpunt waarop de wetenschappen staan, te regt mag worden gevorderd, maar thans moet worden ontbeerd: eene ontbering, die, met het oog op groote universiteiten in het buitenland, een smartelijk gevoel van minderheid opwekt. — Van de andere zijde werd daartegen opgemerkt, dat ééne enkele groote academie minder wenschelijk is: dat toch de opeenhooping van alle studenten aan eene en dezelfde inrigting noch voor de degelijkheid der studien noch voor het rustig gedrag der studerenden bevorderlijk zoude zijn; dat, waar thans de drie academien wedijveren, om in degelijkheid en deugdelijkheid van onderwijs, in geschiktheid en doelmatigheid van hulpmiddelen, elkander den voorrang af

te winnen, bij ineensmelting der drie tot ééne of bij opheffing van eene dier inrigtingen, deze edele naijver zoude verdwijnen of althans verminderen, en wel eens zoude kunnen plaats maken voor eene onverschillige gemakkelijkheid, insluimerende door gebrek aan mededinging; dat men zich ook wel eens overdrevene voorstellingen maakt van het nut en voordeel van alles omvattende hulpmiddelen en verzamelingen en van de gelegenheid om in alle onderdeelen en bijzonderheden eener wetenschap opzettelijke en afzonderlijke lessen te kunnen hooren; dat toch voor de overgroote meerderheid die zoo uitgebreide verzamelingen en in alle bijzonderheden versnipperde lessen geheel geene behoefte zijn, en dat de weinigen, voor welke zoodanige behoefte bestaat, zeer wel door eigen studie en bij meer bijzondere aansluiting aan en voorlichting van eenen leermeester, de verlangde diepere kennis van eenig onderdeel zouden kunnen verkrijgen; de meer gemeenzame omgang der studenten met de hoogleeraren, de gemakkelijke toegang van genen tot dezen, en bij gevolg de leiding, de invloed en het toezigt der leermeesters op hunne leerlingen zouden, meende men, hierbij slechts kunnen verliezen. En mogt er al eens een enkel uitstekend vernuft zich gemakkelijker en sneller ontwikkelen, het stond daarentegen te duchten, dat een kleiner aantal degelijke en voor het maatschappelijk leven welgevormde mannen uit zoodanige alléén staande hoogeschool zouden voortkomen. Bij de waardering eindelijk van de groote verdiensten jegens het vaderland en de aanspraak op dankbaarheid, die zich alle onze academien hebben verworven, kon men niet dan met weêrzin en smartgevoel aan de vernietiging van eene derzelve, welke dan ook, denken, en achtte men zoodanige opheffing, als middel van bezuiniging beschouwd, zeer ongelukkig gekozen: zoodanige bezuiniging toch zou altoos in geene verhouding staan tot het groot zedelijk verlies, hetwelk het derven van de weldadige stralen van licht en kennis, afvloeijende van eene school van geleerdheid op de stad en omtrek waar zij gezeteld is, aan deze berokkenen zou."

In 't *Weekblad van 't Regt* leest men 't vonnis, voor eenigen tijd door de regtbank te Briel uitgesproken, tegen den r. c. priester *v. L.*, pastoor te M. Hij had in eene rede, die hij als pastoor in de openbare godsdienstoefening in de r. c. kerk te M. hield, gezegd: „dat de r. catholijken niet in evenredigheid staan tot „de protestanten bij 't uitdeelen van eereambten;" hij had zelfs een getal genoemd om die evenredigheid aanteduiden, en er bijgevoegd „en wij roomschen bren„gen zoowel als zij, onze bloedpenningen in de schat„kist van *van Hall* op." In dezelfde rede had hij gezegd „de Grondwet wordt verdraaid, men wil ons niet „in de regering." De pastoor is deswege veroordeeld tot een jaar gevangenisstraf, krachtens art. 201 Strafregt, als hebbende als geestelijke, in de uitoefening zijner dienst, in eene openbare vergadering eene rede gehouden behelzende eene berisping der hooge regering.

Op de mededeeling van 't besluit der Staten van Overijssel van 16 Julij 1847 omtrent het daarstellen van een kanaal van Koevorden naar de Dedemsvaart, van den minister van binnenl. zaken geen antwoord bekomen hebbende, hebben Gedept. Staten van Overijssel de op de provinciale begrooting van 't loopende jaar voorkomende leening van *f* 130,000, welke som bestemd was voor dat kanaal, op nieuw op de begrooting van 1849 voorgedragen. De werken tot vereeniging der Dedemsvaart met de Vecht bij Ane (waartoe Overijssel zich verbonden heeft bij de overname der Dedemsvaart), hebben Gedept. Staten dit jaar uitgesteld, ook om de onzekerheid of 't kanaal van Koevorden naar 't bovenpand der Dedemsvaart eenmaal tot stand zou komen, waardoor eerstgemelde werken eene wijziging zouden ondergaan.

In 't algemeen verslag aan de Staten van Vriesland gedaan, zeggen Gedept. Staten 't volgende: Ongunstig is over 't algemeen de staat der gemeentelijke financien in deze provincie, hoogst ongunstig zelfs in vele gemeenten; de hoofdoorzaak is de toenemende armoede, geldleeningen en drukkende hoofdelijke omslagen zijn de gevolgen. Vooral in de grietenijen Oost- en Westdongeradeel is de financiele verachtering verontrustend. 't Plaatselijk bestuur van Westdongeradeel, dat een tekort van ruim *f* 24,000 bij de armenadministratien heeft te bestrijden, heeft herhaaldelijk betuigd geene middelen tot dekking daarvan te kunnen aanwijzen, en hulp gevraagd van 't rijk of van de provincie of van beide. Bemoeijingen daaromtrent bij 't rijk hebben geen ander gevolg gehad dan eene afwijzing bij gebreke van daartoe beschikbare fondsen. De provincie kon evenmin bijspringen. 't Plaatselijk bestuur echter heeft, niettegenstaande bepaalde aanschrijving, bij de vaststelling van onderscheiden dorpsbegrootingen, om voordragten tot dekking der uitgaven te doen door middelen uit de gemeente, geweigerd daaraan gevolg te geven, zich bepaald tot een steeds hernieuwd aanzoek om hulp, en voorzieningen van onze zijde verlangd, onder bijvoeging zelfs dat hetzelve, bij gebreke daarvan, zich buiten verantwoordelijkheid stelde voor de gevolgen. Deze handelwijze heeft ons genoopt den Minister van Binnenl. Zaken daarvan kennis te geven, en verpligt ons, ook U daarmede bekend te maken, met bijvoeging dat wij vruchteloos aan den raad der Grietenij de opmerking gemaakt hebben, dat het, volgens art. 154 en 155 der Grondwet, tot de attributen van 't plaatselijk bestuur en niet tot die onzer vergadering behoort, de middelen aantewijzen tot bestrijding der voorgedragen uitgaven. Hoe betreurenswaardig ook de toestand der dorpskassen in Westdongeradeel zij, hebben wij vermeend, niet, met verzaking van dien grondwettigen regel, in 't plaatselijk financiewezen te kunnen treden op eene wijze die, bij de mingunstige omstandigheden van vele andere gemeenten, tot ver uitziende gevolgen zou moeten leiden en eene met de wet strijdige orde van zaken invoeren. Geene der andere gemeenten heeft, op 't voorbeeld van Westdongeradeel, zich onttrokken aan de verpligting om door de noodige voordragten in de behoeften te voorzien.

Uit een verslag der Kamer van Koophandel en Fabrijken te Groningen, is de volgende opgave ontleend. In 1830, toen de stad Groningen 30,000 inwoners telde, zijn aldaar geslagt 14,170 schapen en lammeren. In die verhouding zouden in 1847, de bevolking op 35,000 zielen gesteld, moeten geslagt zijn 16,530 schapen en lammeren, terwijl in 1847 slechts geslagt zijn 3244 schapen en 2049 lammeren. De gevolgtrekking hieruit afteleiden, wordt nog treuriger, als men in aanmerking neemt, dat thans onder de meervermogende ingezetenen meer schapevleesch dan vroeger gebruikt wordt.

't Munt- en Penningkabinet der Leidsche Hoogeschool heeft in 't afgeloopen akademiejaar, o.a. door ruiling aangewonnen een zilveren muntje van een der Heeren van Koevorden. Op de voorzijde, rondom 't borstbeeld, staat *Moneta Kovord.*, op de keerzijde een kruis; 't omschrift is onleesbaar (*renod. dni ko*?)

De Tweede Kamer heeft den 11 't wetsontwerp tot afschaffing der straffen van geesseling en brandmerk, *aangenomen* met 30 tegen 21 stemmen. Bij de verdediging van hetzelve zeide de Minister van Justitie o.a. 't volgende: „Sedert drie maanden, dat ik aan 't bestuur ben, liggen roeden en brandijzers ongebruikt: is nu de veiligheid van personen en goederen verminderd? zijn de misdaden vermeerderd? ik kan verzekeren, dat er nooit een tijdperk is geweest, waarin minder misdrijven zijn gepleegd, dan de laatste drie maanden. De gevolgtrekking daaruit is, dat het niet geesselen en brandmerken geenszins de rust der maatschappij blootstelt.

„Ook is in de laatste drie maanden 't aantal gevangenen zeer aanmerkelijk verminderd. ZExc. had daarom raadzaam geacht een stelsel van overgang tot de eenzame opsluiting intevoeren. In alle gevangenissen is, op min of meer ruime wijze, aangevangen met de invoering van 't cellulair gevangenisstelsel. Reeds zijn de gevangenen aldaar in verschillende klassen verdeeld. Reeds worden zij er op onderscheidene wijzen behandeld. De slechtsten worden reeds nu cellulair opgesloten, en wel in zulke verblijven, dat niemand ze zal verkiezen boven zijne eigene woning, al is het ook de schamelste hut. Wil men weten, hoe die zwaarste gevangenen worden behandeld? 't Zware, maar wel verdiende lot, dat hen treft, is dit: zij worden in afzonderlijke cellen opgesloten; volstrekt stilzwijgen wordt hun opgelegd; wordt hun beweging veroorloofd, 't is geheel afzonderlijk, zonder gezelschap van eenig medegevangene; zij mogen nooit eenig bezoek ontvangen; alle correspondentie is hun verboden; geen brief mogen zij schrijven; geen regel schrift ontvangen. De gevangenen der 2de klasse hebben eenige meerdere vrijheid, en zoo klimt dit langzamerhand op. 't Blijkt alzoo dat 't penitentiair stelsel ingevoerd en trappen in de gevangenisstraf gebragt worden."

ZM. heeft, op grond der pensioenwet, den gewezen minister van justitie *de Jonge van Campens Nieuwland* een pensioen verleend van *f* 4541 's jaars.

Assen, 13 Julij.

Men verneemt, dat ten gevolge dispositie van het Departement van Oorlog van 26 Junij j.l. den 10 dezer de paspoorten voor de Miliciens der ligting van 1843 ter uitreiking zijn verzonden.

't Verslag van den Gouverneur en der Gedept. Staten van Drenthe, in de Statenvergadering van den 4 uitgebragt, behelst o.a. nog 't volgende:

Volgens de laatstelijk van de plaatselijke besturen ontvangen opgaven, heeft het getal kinderen, in 1847 op de verschillende lagere scholen onderwezen, beloopen 12999, behalve nog 1409 avondscholieren boven den ouderdom van 12 jaren en 2436 leerlingen in de scholen der Maatschappij van Weldadigheid te Veenhuizen en te Wateren, zijnde van die te Frederiksoord geene opgave ingekomen.

't Getal der openbare lagere scholen buiten die der genoemde Maatschappij, beliep in 't vorig jaar 134, waaronder 2 bijzondere scholen der 2de klasse te Assen en 4 bijzondere scholen der 1e kl. te Meppel. Van de schoollocalen zijn vele wezenlijk goed, eenige andere vrij geschikt, doch een twintigtal in slechten staat: de noodige fondsen om hierin te voorzien, zijn moeijelijk te vinden; zooveel mogelijk bevorderen wij de overwinning dezer moeijelijkheid; en ook dit jaar zijn eenige gebrekkige schoollocalen verbouwd. Voor stichting van nieuwe scholen in de veenstreken onder Borger, is uit 's rijks kas verleend *f* 1000, waaraan aldaar dringende behoefte bestond.

Ten aanzien van 't onderwijs in de scholen heerscht, volgens getuigenis der Provinciale Commissie van Onderwijs, eene algemeene opgewektheid bij de onderwijzers, en vooral onder de meer jeugdige derzelve, welke in de leerwijze, waar zij die gebrekkig vinden, hervorming en in hunne scholen kracht en leven brengen; terwijl allen volvaardig de teregtwijzingen der schoolopzieners zich ten nutte maken. De voortgaande eigene vorming der onderwijzers wordt overigens zeer bevorderd door de onderlinge oefeningen in de maandelijksche bijeenkomsten der onderwijzersgezelschappen, waarvan zeven in de provincie gevonden worden, van welke de onderwijzers in de hoofd- en vaste bijscholen alle leden zijn en die ook door vele winterbijschoolhouders worden bijgewoond. In sommige dezer gezelschappen wordt ook de zangkunst, zoo practisch als theoretisch, veel meer dan vroeger beoefend.

De gesteldheid van 't armwezen is eenigzins minder ongunstig dan in de twee vorige jaren. Doch 't is er ver af, dat de gevolgen dier beide jaren reeds zouden te boven gekomen zijn. Vele diaconiën verkeeren nog steeds in zeer moeijelijke omstandigheden.

De fabrijkmatige nijverheid in Drenthe onderging weinig verandering. De beide glasblazerijen te Nieuw-Buinen zijn met goed gevolg werkzaam geweest, doch hebben eenigen tijd moeten stilstaan, wegens vernieuwing der ovens. De steen-, vloer- en pannebakkerij te ter Heijl verkeert in denzelfden gunstigen toestand als vroeger. De steenbakkerij te Weerdinge wordt mede met het beste succes voortgezet en geniet een ruim debiet; er wordt met vrucht gebruikt een in Duitschland uitgevonden werktuig tot taaimaking der klei. De katoenweverijen kwijnen; uit het daarvoor te Rolde voor eenige jaren opgerigte gebouw zijn de weefgetouwen weggenomen en overgebragt in particuliere woningen, waar ze voor rekening van den fabrikant in werking gehouden worden. Ook de weverijen van everdoek te Meppel zijn steeds in ongunstigen toestand. De garenbleekerij aldaar staat stil. De veldkalkbranderijen kunnen op sommige plaatsen, in of nabij de turfgraverijen zelve, door de verveeners met eenig, hoezeer slechts gering voordeel gedreven worden, omdat zij, onder gewonen vrijdom van accijns, kunnen gestookt worden met ligten turf, die overigens in den handel genoegzaam geene waarde heeft.

Handel en scheepvaart zijn in Drenthe niet merkbaar vooruitgegaan. Aan den Gasselternijveenschen Mond is eene scheepstimmerwerf opgerigt, van welke onlangs 't eerste vaartuig, zijnde een koftjalk, is te water geloopen.

De school voor industrieel onderwijs te Assen, daargesteld door 't depart. Assen der Maatschappij van Nijverheid, heeft in 't afgeloopen jaar in bloei gewonnen en meer vastheid bekomen. 't Onderwijs is voortdurend gratis gegeven aan ongeveer 23 leerlingen.

In 1838 werd de aanplanting van eikenhout voor rekening der gemeenten, aan de plaatselijke besturen door ons collegie zeer dringend aanbevolen; en sedert hebben wij nopens die aanplantingen meestal jaarlijks in ons verslag aan U berigt gegeven. Daar echter nog slechts in ééne of twee gemeenten eikenhout voor gemeenterekening aangeplant is, is het vruchteloos verder door de plaatselijke besturen daaromtrent rapport te doen uitbrengen, en is de daartoe strekkende resolutie door ons ingetrokken, onder vernieuwde aanbeveling niettemin der zaak zelve aan hunne belangstelling. Gemis van aan de gemeenten in eigendom behoorende gronden werd gewoonlijk als reden opgegeven, waarom geene aanpotingen plaats hadden.

Bij den aanvang der turfgraverijen voor 't verveeningssaizoen van 1848, stond nog eene groote hoeveelheid turf onverkocht te velde, en daar ook dit voorjaar en zelfs nu nog 't debiet zich niet heeft verbeterd, zoo is de voorraad oude turf nog aanzienlijk. Ook zijn sedert de heropening der scheepvaart na den vorst, de turfprijzen steeds buitengewoon laag geweest. Zoodat 1847 voor den verveener geen voordeelig jaar was. Dit zal dan ook de voorname reden zijn, dat dit jaar minder turf gegraven is, dan bij gunstiger omstandigheden waarschijnlijk zou geschied zijn.

De veldwachters van Avereest (Overijssel) zijn tevens tot buitengewone veldwachters voor Zuidwolde benoemd, en de veldwachter van Zuidwolde is gecommissioneerd als buitengewoon veldwachter van Avereest, zonder bezwaar der plaatselijke kassen. Zoodanige wederkeerige benoeming van policieambtenaren in nevens elkander gelegen grensgemeenten is voor orde en veiligheid allezins aanbevelen.

Buitenland.

Omtrent de cholera wordt uit Petersburg gemeld, dat tot 27 Junij 529 personen onder behandeling geweest waren, welk getal dien dag met 486 personen vermeerderd was, terwijl tot 28 Junij 790 daaraan waren gestorven.

De nieuwe constitutie van Tyrol laat de openlijke uitoefening van geene andere dan de r.c. godsdienst toe.

Daar in Duitschland, door de benoeming van een rijksbestuurder, de orde meer bevestigd is, zal 't feest ter gedachtenis der grondlegging van den Dom te Keulen voor 600 jaren, den 14, 15 en 16 Aug. ek. plaats hebben.

Aartshertog *Johan* heeft de betrekking van rijksbestuurder van Duitschland aangenomen; hij gaat den 8 naar Frankfort om dezelve te aanvaarden. Den 18 zal hij weder te Weenen zijn, om op dien dag de Oostenrijksche constituerende vergadering, als stedehouder des Keizers, te openen.

In de zitting der Hanoversche Tweede Kamer van den 7, is een brief ingekomen van den Koning, waarin hij verklaart, zich wel is waar te kunnen vereenigen met de verkiezing van den rijksbestuurder, maar tevens vrij duidelijk te kennen geeft, dat hij geen genoegen neemt met de uitgebreide magt denzelven opgedragen, en liever 't land wil verlaten dan dulden, dat een vreemd vorst zich in de inwendige aangelegenheden zijns rijks menge.

Overigens vindt de benoeming van Aartshertog *Johan* in geheel Duitschland, bij de regeringen en bij 't volk, algemeene goedkeuring.

In Parijs wordt 't geregtelijk onderzoek omtrent 't oproer van Junij, ijverig voortgezet. Deswege zijn reeds meer dan 14,000 personen in hechtenis. Meer en meer schijnt het te blijken, dat hooggeplaatste personen de hand in 't spel hebben gehad.

Volgens officiele staten, zijn in 1847 uit Groot-Brittannie geëmigreerd 258,270 personen; dit is 't grootste getal, dat de laatste 20 jaren opleverden; 't aantal van 1846 was 129,850.

Na eene hevige stikziekte van weinige uren overleed heden morgen omstreeks 9 uren ons dochtertje *Hillechien*, in den ouderdom van bijkans 3 jaren, en tot overmaat van smart moesten wij heden avond ook het verlies van ons zoontje *Edzo*, in den ouderdom van $4\frac{1}{2}$ jaar, betreuren. Diepbedroefd geven wij hiervan kennis aan vrienden en bekenden.

Assen, den 10 *Julij* 1848. J. BARENDS,
Goud- en Zilverwerker.
G. DIJKSTRA.

Op de **Weekmarktdagen**, invallende iederen **maandag** in de **maand Julij**, zal te Oosterwolde, provincie Vriesland, **WOLMARKT** worden gehouden; wordende verkoopers en koopers uitgenoodigd deze marktdagen bijtewonen.

LOTERIJ, 4. kl. 1. — 3. lijst: n. 9847 *f* 25,000; n. 11522, 4417 *f* 1250; n. 19652 *f* 2500; n. 3150, 6298, 4825, 10362, 13695, 12038, 9991, 15827, 18513, 9592 elk *f* 1000; n. 7720 *f* 5000.

Koevorden, 10 *Julij*. Rogge *f* 4.75; Boekweit *f* 4.25; Boter, ned. pond *f* 0.50.

Hoogeveen, 11 *Julij*. Rogge *f* [illegible]; [illegible] *f* 5.25; Haver *f* ».»; Boter n. pond *f* 0.60.

Ter markt aangebragt: 192 mudd. Rogge; 73 mudd. Boekweit; 0 mudd. Haver; 395 pond. Boter.

Assen, 13 *Julij*. Rogge *f* 5.40 a *f* 4.85; Boekweit *f* 4.50 a *f* 4.15; Aardapp. *f* ».» a *f* ».»; Boter ned. pond *f* 0.65 a *f* 0.60; Hooi ».» ned. pond *f* ».»; Stroo 100 ned. pond *f* ».».

Aantal: 86 mud Rogge; 13 mud Boekweit; 0 mud Aardap.; 200 ned.p. Boter; 0 n.p. Hooi; 0 n.p. Stroo; Wagens 34.

Kampen, 10 *Julij*. Tarwe *f* 8.00 a *f* 9.00. Rogge *f* 5.20 a *f* 5.60. Boekweit *f* 4.50 a *f* 5.60. Garst *f* 4.00 a *f* 4.30. Boter $\frac{1}{8}$ ton *f* 15.25 a 16.25.

Groningen, 11 *Julij*. Tarwe *f* 6.25 a *f* 7.75. Rogge *f* 4.35 a *f* 5.15. Boekweit *f* 4.20 a *f* 4.90. Gerst *f* 2.60 a *f* 3.25, knobbe *f* 3.20 a *f* 3.80. Dikke haver *f* 2.50 a *f* 3.55. Voerhaver *f* 2.25 a *f* 2.45. Paardeboonen *f* 4.50 a *f* 4.75. Koolzaad *f* 10.50 a *f* 10.60. Aweelzaad *f* 9.25 a *f* 10.50. Gort grove *f* 5.75 a *f* 6.25. parel 100 ned. pond *f* 9.50 a *f* 10.50. Raapolie per vat *f* 35.00. Tarwe niet driftiger. Rogge tot vorige prijzen verkocht. Boekweit bijna zonder handel. Garst ruim prijshoudend. Haver over 't geheel niet driftiger. Boonen iets lager afgegeven. Koolzaad ging weinig in om. Nieuw Aweelzaad was er meer aan en ging tot genoteerde prijzen slepend van de hand. Gort met geringen handel.

Amsterdam, 12 *Julij*. Werk. Sch. $2\frac{1}{2}$ pct $44\frac{1}{16}$ a $\frac{5}{16}$; dito 3 pct $51\frac{5}{16}$ a $\frac{1}{2}$; dito op resc. 3 pct » a »; Werk. Sch. 4 pct $68\frac{1}{4}$ a 69; O.I. leening 4 pct $67\frac{1}{2}$; Am. Synd. $3\frac{1}{2}$ pct $67\frac{3}{8}$ a $\frac{1}{2}$; Handelm. $4\frac{1}{2}$ pct » a »; Haarlemmerm. 5 pct » a »; Aand. Rijnspoorw. $4\frac{1}{2}$ pct $73\frac{1}{4}$ a 74; Aand. Holl. Spoorw. » a ».

Deze week zijn onze fondsen algemeen flaauwer.

Te *Assen*, bij VAN GORCUM EN COMP. Provinciale Drukkers.